

Toespraak

bij gelegenheid van de aanbidding van de geloofsbrieven van Monique Frank, de nieuwe Nederlandse ambassadeur bij de Heilige Stoel

Mevrouw de Ambassadeur,

1. Het is voor mij een vreugde uwe Excellentie te ontvangen bij gelegenheid van de aanbidding van de Brieven waarmee U als buitengewoon en gevolmachtigd Ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden wordt geaccrediteerd bij de Heilige Stoel.

Ik dank U hartelijk voor het overbrengen van de hoffelijke boodschap van Hare Majesteit Koningin Beatrix, en ik zou U dankbaar zijn als U Haar ook van mijn kant de beste wensen wilt doen toekomen voor haarzelf, voor de koninklijke familie, alsmede voor het gehele Nederlandse volk.

2. Iedere dag worden wij allen door nieuws uit de gehele wereld eraan herinnerd hoe gebiedend noodzakelijk het is te bouwen aan een toekomst van vrede, en dat, willen wij die bereiken, een internationale rechtsorde tot stand moet komen die stabiel is en die met name gewaarborgd wordt doordat de rijkdommen op het internationale vlak beter verdeeld worden en er een actieve politiek van ontwikkelingshulp wordt gevoerd. Zoals U, Mevrouw de Ambassadeur, hebt aangegeven, heeft uw land in de jongste tijd te maken gekregen met nieuwe spanningen, welke voortkomen uit de snelle veranderingen in onze samenleving, in een

wereld die steeds meer openstaat voor de verscheidenheid aan culturen. Ook op dit punt ziet men hoe dringend noodzakelijk het is dat de verschillende groepen van mensen die samen de natie vormen, grondig met elkaar in gesprek gaan, opdat allen elkaar leren kennen en respecteren. Dit openstaan voor de ander is absoluut noodzakelijk, wil men de enge grenzen doorbreken van iedere groep apart; ik heb hier reeds op gewezen in mijn *Boodschap ter gelegenheid van de viering van de Internationale Dag voor de Vrede, 1 januari 2001*, waarin ik schreef: "Om te voorkomen dat het besef ergens bij te horen omslaat in isolatie, werkt een heldere en onbevooroordeelde kennis van andere culturen heel effectief" (nr. 7). Wanneer aan deze voorwaarde wordt voldaan zal men kunnen komen tot vreedzame betrekkingen tussen de verschillende gemeenschappen, om samen te bouwen aan het gemeenschappelijk bouwwerk van de natie.

3. Opdat de Rooms-Katholieke Kerk een sterke bijdrage zou leveren aan dit proces dat in zekere zin “een nieuwe politieke cultuur” voorbereidt (*Boodschap ter gelegenheid van de viering van de Internationale Dag voor de Vrede, 1 januari 2005*, nr. 10), heb ik drie jaar geleden opnieuw het initiatief genomen de vertegenwoordigers van de grote wereldgodsdiensten naar Assisi uit te nodigen om samen onze gemeenschappelijke vredeswil duidelijk te maken; ik heb hen opgeroepen tot een diepgaande dialoog tussen alle godsdiensten, en hun met name gevraagd er volstrekt van af te zien ieder gebruikmaken van geweld om godsdienstige redenen te legitimeren, ja zelfs dit uitdrukkelijk te veroordelen. In de tijd daarna heeft de Heilige Stoel zich ervoor ingezet om op alle niveaus een waarachtige interreligieuze dialoog te bevorderen; daarbij heeft zij de christenen uit alle samenlevingen waarin zij wonen gevraagd om in diezelfde geest te handelen, als mensen die bouwen aan vrede en die in dialoog willen gaan met name met de gelovigen van de andere godsdiensten waaronder zij leven. Ik weet dat de R.-K. Kerk in Nederland onlangs bij monde van haar bisschoppen in die zin heeft gesproken, en ik verzeker hun bij die gelegenheid van mijn volledige steun.

4. Excellentie, U hebt gewezen op de sterke betrokkenheid van uw land bij de strijd tegen honger en armoede, en zijn inzet voor ontwikkeling en gezondheidszorg bij bevolkingsgroepen die bijzonder te lijden hebben onder het drama van om zich heen grijpende ziekten, zoals AIDS dat zich zo snel verspreidt in Afrika en talloze slachtoffers maakt. Zoals u weet, is de Heilige Stoel van oordeel dat, wil men deze ziekte op verantwoorde wijze bestrijden, het allereerst noodzakelijk is

haar beter te voorkomen, met name door mensen respect bij te brengen voor de heiligheid van het leven en hun te leren op juiste wijze met de seksualiteit om te gaan, hetgeen kuisheid en trouw veronderstelt. Op mijn verzoek is ook de Kerk voor de slachtoffers in het geweer gekomen, en heeft zij zich met name ervoor ingezet dat door middel van talrijke medische posten deze slachtoffers de noodzakelijke zorgen en medicijnen kunnen krijgen.

In de afgelopen maanden heeft Nederland het voorzitterschap bekleed van de Europese Unie. Het was een periode waarin in deze Unie nieuwe landen werden opgenomen en voorbereidingen werden getroffen voor nog andere toetredingen. De Heilige Stoel heeft het Europese gebeuren gevolgd en gestimuleerd als een positieve bijdrage aan de vrede, niet alleen in het werelddeel zelf maar ook daarbuiten. Ze beschouwde dit als een toekomstige mogelijkheid van samenwerking voor andere gebieden in de wereld. Zoals ik met aandrang gevraagd heb in mijn onlangs verschenen *Boodschap ter gelegenheid van de viering van de Internationale Dag voor de Vrede, 1 januari 2005* (nr. 10), doe ik een beroep op de regeringen in de Europese Unie zich gezamenlijk door middel van akkoorden over echte samenwerking en partnerschap, met nieuwe kracht in te zetten voor ontwikkelingshulp, met name voor Afrika, dat nabijgelegen werelddeel dat door de geschiedenis zo'n sterke verbondenheid kent met Europa.

5. Sinds vele jaren wordt de Nederlandse samenleving gekenmerkt door het verschijnsel van de secularisatie, en is zij een nieuwe politiek gaan volgen inzake de wetgeving met betrekking tot het begin en het einde van het menselijk leven.

Daarbij heeft de Heilige Stoel niet nagelaten duidelijk haar standpunt bekend te maken, en de Nederlandse katholieken te vragen steeds meer te laten blijken hoezeer zij hechten aan de onvoorwaardelijke eerbiediging van de menselijke persoon vanaf zijn conceptie tot aan zijn natuurlijke dood. Opnieuw vraag ik de gezagdragers, het medisch personeel, en ook allen die een opvoedkundige taak vervullen, de ernst te beseffen van deze kwesties, en dus ook het gewicht van de keuzes die zij maken, om een samenleving op te bouwen die steeds meer oog en zorg heeft voor de mensen en hun waardigheid.

De jonge mensen in uw land, die sinds vele jaren binnen de Europese Unie in vrede mogen leven, en die terecht verlangen naar ontplooiing en welzijn, dienen als voorbereiding op hun toekomstige verantwoordelijkheden een degelijke vorming te krijgen waardoor hun persoonlijkheid wordt uitgebouwd en tot innerlijke eenheid komt, de 'innerlijke mens' volgens het mooie woord van de apostel Paulus (vgl. Ef 3,16), wordt versterkt, en zij in het bijzonder toegankelijk worden voor de ontmoeting met anderen, in een samenleving die steeds meer kosmopolitische en multiculturele trekken vertoont. De R.-K. Kerk heeft altijd grote zorg gedragen voor de jeugd; zij zal van haar kant zich blijven bekommeren om de vorming van de jonge mensen op ieder gebied, en bereid zijn haar medewerking te verlenen aan alles wat heel de Natie in die zin ongetwijfeld zal ondernemen.

6. Door uw tussenkomst, Excellentie, begroet ik met vreugde de katholieke gemeenschap van Nederland en haar Herders. Ik weet dat zij diep betrokken is bij

het leven van het land, aandacht heeft voor de ontwikkelingen in de maatschappij, vastbesloten is geheel haar deel bij te dragen aan het algemeen belang, waarbij ze getuigt van hetgeen zij gelooft en hoopt, en ernaar streeft te leven naar het van de Heer ontvangen gebod van de liefde. Ik spoor haar aan, iedere dag met bijzondere aandacht de dialoog te bevorderen zowel tussen individuele mensen als tussen groepen waaruit de samenleving is opgebouwd, met name in de grote stedelijke gebieden, waar grote eenzaamheid kan voorkomen als gevolg van de moeizame betrekkingen tussen de mensen. Ik vraag haar ook zich zonder terughoudendheid in dienst te stellen van de meest kwetsbaren, die vaak in de moderne, door economische en maatschappelijke wedijver getekende maatschappij buiten spel worden gezet.

7. Mevrouw de Ambassadeur, vandaag begint u aan uw nobele opdracht uw land te vertegenwoordigen bij de Heilige Stoel. Wil mijn hartelijke wensen aanvaarden dat zij mag slagen. U kunt erop rekenen dat u bij mijn medewerkers steeds het nodige begrip en steun zult vinden!

Over Uwe Excellentie, over haar familie, al haar medewerkers en landgenoten bid ik van harte om Gods overvloedige zegen.

In het Vaticaan, 22 januari 2005

Johannes Paulus II

Vertaling: F. van Voorst tot Voorst s.j.